

Podnosioci amandmana

Senad Alić, Ramo Isak i Rasim Pajić

delegati u Domu narodu Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine

Sarajevo, april 2020. godine

Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

Parlament Federacije Bosne i Hercegovine
Dom naroda

Primijeno: 22-04-2020			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
02-	02-	767	/20

PREDMET: Amandmani na prijedlog Zakona o ublažavanju negativnih ekonomskih posljedica

Na osnovu člana 177. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, u nastavku podnosimo osam amandmana na prijedlog Zakona o ublažavanju negativnih ekonomskih posljedica.

Amandman I

Član 1. mijenja se i glasi:

Član 1.

(Predmet)

Ovim zakonom propisuju se: subvencioniranja **minimalnih plaća** i doprinosa za obavezna osiguranja, obustava obračuna i plaćanja zatezne kamate na javne prihode, ukidanje obaveza plaćanja akontacije poreza na dobit, ukidanje obaveza plaćanja akontacije poreza na dohodak od samostalne djelatnosti, prekid svih parničnih, vanparničnih i izvršnih postupaka za vrijeme stanja nesreće, prekid obračuna zateznih kamata na zakašnjela plaćanja u dužničko-povjerilačkim odnosima **izuzev privatnih pravnih odnosa**, prekid prinudne naplate, održavanje stabilnosti pojedinih isplata, odgoda primjene propisa, te uspostava Garancijskog fonda.

Obrazloženje

Postojeći tekst člana 1. Zakona nije obuhvatio minimalne plaće za zaposlenike u onim djelatnostima kojima je naredbama federalnog štaba civilne zaštite rad u potpunosti obustavljen, te je u jednom dijelu norme neprecizan i ostvalja prostor za različita tumačenja, i zbog toga je umjesto postojećeg teksta dat prijedlog novog teksta člana 1.

Smatramo da je neophodno u cilju ublažavanja negativnih posljedica koje su izazvane sa ovim stanjem nesreće, da se poduzmu i mjere subvencioniranja i **minimalnih plaća** za sve zaposlenike u onim djelatnostima u kojima je naredbama Kriznog štaba Federacije BiH obustavljen rad u potpunosti.

Također, predlažemo da se iz člana 1. ovog prijedloga zakona brišu riječi „**upravnih**“, jer ako se ova odredba odnosi na sve upravne postupke koji se provode u organima uprave, smatramo da bi se sa ovako usvojenim tekstom onda onemogućilo provođenje svih upravnih postupaka, pa

samim tim i postupaka za osnivanje i rad poslovnih subjekata, postupaka izdavanja odobrenja za građenje, postupaka iz oblasti matičnog ureda i svih drugih postupaka za koje smatramo da apsolutno nema potrebe da se prekidaju, i koji bi značajno otežali ekonomsku i socijalnu situaciju u našem društvu, a radi se o upravnim postupcima koji se mogu obavljati bez opasnosti po zdravlje i epidemiološku situaciju.

U odnosu na postojeći tekst u članu 1. iza riječi „prekid obračuna zateznih kamata na zakašnjela plaćanja u dužničko-povjerilačkim odnosima“, dodate su riječi “izuzev privatnih pravnih odnosa” iz razloga što smatramo da na ovaj način vršimo intervenciju u odnose privatnog sektora, gdje se isto može kasnije negativno odraziti na međusobna plaćanja između privrednih subjekata, te je tekst norme jasniji i precizniji.

Amandman II

U članu 2. stav 1. tačka a) riječi „javnih preduzeća“ i riječ „udruženja“ brišu se.

Obrazloženje

Predlažemo da u članu 2. stav 1. tačka a) riječi „javnih preduzeća“ i riječ „udruženja“ brišu se.

Naime, javna preduzeća u ovoj situaciji pandemije virusa podnose najveći teret da cjelokupan državni sistem normalno funkcioniše. Tu prije svega mislimo na rudnike uglja, JP elektroenergetskog sektora, JP iz oblasti komunalnih usluga, isl.) te bi bilo nepravедno da oni koji su omogućili da cjelokupan državni sistem uredno funkcioniše budu izostavljeni iz ovog zakona. Prije svega, bez rudara i rudnika nebi bilo energije niti energetske stabilnosti Federacije, niti bi zdravstveni ni bilo koji drugi sektor mogao normalno funkcionisati. Isto tako, i druga javna preduzeća podnose značajan teret borbe protiv pandemije i bilo bi nekorektno izostaviti ih iz ovog zakona.

Također, veliki broj udruženja ima uposlene radnike a to se prije svega odnosi na sportske kolektive koji su registrovani kao udruženja, koji su otežano funkcionisali i prije izbivanja ove pandemije a sada su u trenutnoj situaciji pred kolapsom, te bi njihovo izostavljanje iz zakona bio još jedan udar na iste i njihov konačan kolaps.

Amandman III

U članu 4. stav (2) mijenja se i glasi:

(2) Poslovni subjekti iz člana 2. tačka a) ovog zakona imaju pravo na subvencioniranje doprinosa u skladu sa ovim zakonom u iznosu 251,87 KM mjesečno po svakom zaposlenom počevši od obračuna i isplate bruto plaće za mart 2020. godine i svaki naredni mjesec, uključujući i obračun i isplatu plaća i za mjesec nakon prestanka stanja nesreće. Subvencioniranje doprinosa za svakog zaposlenog vrši se na način da se za penziono - invalidsko osiguranje usmjerava 135,70 KM, za zdravstveno osiguranje 97,35, KM, za nezaposlenost 11,80 KM, opća vodna naknada 2,04 KM, posebna naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća 2,04 KM i poseban doprinos za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom 2,95 KM, ukoliko u mjesecu za koji se vrši obračun plaće imaju pad ostvarenog prometa 20% i više u odnosu na ostvareni prosječni promet u posljednjih punih dvanaest mjeseci zaključno sa mjesecom februarom 2020. godine, a za

poslovne subjekte koji su registrovani poslije 1. marta 2019. godine u odnosu na ostvareni prosječni promet punog broja mjeseci od dana registracije i zaključno sa mjesecom februarom 2020. godine.

U istom članu u stavu (8) umjesto riječi „desetog“ ubaciti riječ „petnaestog“.

Obrazloženje

Iznos subvencioniranja koji je predložen toliko nizak da neće stimulirati poduzetnike u privrednim društvima da zadržavaju radnike nego će ih stimulirati da ih upućuju na berzu rada.

Najmanje što Vlada FBiH treba da uradi, a i što ekonomska logika nalaže, je da izjednači obim intervencija u privrednim društvima za zadržavanje radnika sa obimom novca koji bi davala za te radnike kada bi oni bili na berzi rada. Tada bi možda poslodavci mogli naći logiku za zadržavanje radnika jer je jako važno zadržati radnike kao najvrijedniji resurs kompanija.

Što se tiče toga kako utvrditi čije poslovanje je posljedica korona virusa, te je dat prijedlog da u to oni koji u mjesecu za koji se vrši obračun plaće imaju pad ostvarenog prometa 20% i više u odnosu na ostvareni prosječni promet u januaru i februaru 2020. godine,

Međutim, u mnogim djelatnostima januar i februar mjesec su inače značajno slabiji po prihodima u odnosu na ostali dio godine a što se posebno odnosi na građevinarstvo, turizam, ugostiteljstvo, prevozničke djelatnosti, te je nerealno i nekorektno da to budu mjeseci sa prosječno ostvarenim prometom kao bazni mjeseci i kao osnov za sticanje prava subvencija po ovom zakonu.

Amandmanom se predlaže da pravo na subvencije imaju poslovni subjekti ukoliko u mjesecu za koji se vrši obračun plaće imaju pad ostvarenog prometa 20% i više u odnosu na **ostvareni prosječni promet u posljednjih punih dvanaest mjeseci zaključno sa mjesecom februarom 2020. godine, a za poslovne subjekte koji su registrovani poslije 1. marta 2019. godine u odnosu na ostvareni prosječni promet punog broja mjeseci od dana registracije i zaključno sa mjesecom februarom 2020. godine.**

Kada je u pitanju izmjena stava 8. iz člana 4. gdje je poslovnim subjektima i samostalnim poduzetnicima iz st. (2), (5) i (6) ovog člana ~~propisano~~ da sudažni dostaviti Poreznoj upravi zahtjev za subvencioniranje i porezne prijave iz propisa o doprinosima i propisa o porezu na dohodak do desetog u tekućem mjesecu za prethodni mjesec, predlažemo navedenim amandmanom da to bude do 15. u tekućem mjesecu za prethodni mjesec iz razloga što je u vanrednim okolnostima potrebno više vremena da se organizuje računovodstvo i obrada podataka i sastavljanje dokumenata koji su potrebni za ostvarenje prava na subvenciju.

Amandman IV

Iza člana 4. dodaje se novi član 4 a. koji glasi:

Član 4a.

(1) Subvencioniranje minimalnih plaća vrši se u skladu sa odredbama ovog zakona iz sredstava Budžeta Federacije.

(2) Poslovni subjekti kojima je naredbom Federalnog štaba civilne zaštite privremeno obustavljen rad zbog stanja prirodne nesreće uzrokovane koronavirusom na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine imaju pravo na subvencioniranje minimalnih plaća u skladu sa ovim zakonom u iznosu od 410,00 KM mjesečno po svakom zaposlenom počevši od obračuna i isplate bruto plaće za mart 2020. godine i svaki naredni mjesec, uključujući i obračun i isplatu plaća i za mjesec nakon prestanka stanja nesreće.

(3) Samostalni poduzetnici kojima je naredbom Federalnog štaba civilne zaštite privremeno obustavljen rad zbog stanja prirodne nesreće uzrokovane koronavirusom na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine imaju pravo na subvencioniranje dijela dohotka u visini minimalne plaće u skladu sa ovim zakonom u iznosu od 410,00 KM mjesečno, kao i pravo na subvencioniranje minimalnih plaća po svakom zaposlenom počevši od obračuna i isplate bruto plaće za mart 2020. godine i svaki naredni mjesec, uključujući i obračun i isplatu plaća i za mjesec nakon prestanka stanja nesreće.

(4) Pravo na subvencioniranje minimalnih plaća odnosno dijela dohotka u visini minimalne plaće imaju poslovni subjekti i poduzetnici iz stava (2) i (3) ovog člana uz uslov da su izmirene obaveze za doprinose i porez na dohodak uz isplaćene plaće zaključno sa februarom 2020. godine.

(5) Poslovni subjekti i samostalni poduzetnici iz stava (2) i (3) ovog člana dužni su dostaviti Poreznoj upravi zahtjev za subvencioniranje i porezne prijave iz propisa o doprinosima i propisa o porezu na dohodak do petnaestog u tekućem mjesecu za prethodni mjesec.

(6) Porezna uprava daje pisana uputstva o načinu podnošenja zahtjeva i o potrebnoj dokumentaciji iz stava (5) ovog člana.

Obrazloženje

Prijedlog zakona predviđa subvencioniranje, samo onog dijela plaće koji se odnosi na pripadajuće doprinose za obavezna osiguranja (penziono, zdravstveno i osiguranje od nezaposlenosti).

Ovakvim prijedlogom desiti će se, da će se javna sredstva iz Budžeta FBiH samo redistribuirati preko doprinosa i ponovo vratiti natrag u javni sektor (budžetima odnosno fondovima, zavodima) nosiocima prihoda u skladu sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda.

Smatramo da je za spašavanje ekonomije od posljedica stanja nesreće izazvane pojavom koronavirusa, potrebno da se poduzimaju i dodatne mjere od predloženih, konkretno da se pristupi i sufinansiranju minimalnih plaća za sve zaposlene u periodu dok traje stanje nesreće, odnosno i mjesec nakon prestanka ovog stanja. U ovoj situaciji je potrebno da država djeluje energičnije i da poduzme sve neophodne radnje kako bi se sačuvala ekonomija i radna mjesta, a sigurno jedan od načina jeste i da se pristupi subvencioniranju minimalnih plaća za sve zaposlene, naravno pod istim uslovima kao i što je to propisano u ovom prijedlogu zakona i za subvencioniranje doprinosa. Sredstva za ove subvencije je potrebno obezbjediti kroz Budžet Federacije, a kao mogući izvor smatramo da se treba pristupiti dugoročnim zaduženjima kod međunarodnih institucija ili razvojnih banaka, jer moramo uraditi odlučne korake u cilju spašavanja ekonomije i radnih mjesta.

Prije nekoliko dana iz Vlade FBiH, najavljeno je osnivanje "Stabilizacionog fonda" te je najavljeno da će rebalansom Budžeta F. BiH za 2020 godinu, ubrizgati se 250 miliona KM u spomenuti Fond. Ovaj iznos bi mogao pokriti cjelokupan paket potpore poslovnim subjektima u realnom sektoru koji su najviše pogođeni ovom situacijom: **i minimalna plata i doprinosi**. Nema nikakvog smisla da se iz "Stabilizacionog fonda" finansiraju naknade za nezaposlene koji će zbog otkaza završiti na evidenciji kantonalnih Službi za zapošljavanje (tzv. Biro). Na taj način bi se donekle zaustavio strmoglavi pad potrošnje a bez potrošnje nema novih radnih mjesta i nema poreza i doprinosa, što znači da treba tražiti i raditi na mjerama stimulacije (stabilizacije i povećanja) potrošnje.

Prijedlog je da se subvencioniranje minimalnih plaća ili izgubljene dobiti, ovisno o statusu privrednog subjekta, odnosi samo na poslovne subjekte ili samostalne poduzetnike kojima je naredbom Federalnog štaba civilne zaštite privremeno obustavljen rad zbog stanja prirodne nesreće uzrokovane koronavirusom na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine.

Amandman V

U članu 5. stav (2) mijenja se i glasi:

(2) Samostalni poduzetnici čija je mjesečna osnovica za obračun doprinosa viša od propisane osnovice za obračun doprinosa određenih obveznika, dužni su razliku obračunatog iznosa doprinosa iznad obračunatih doprinosa na propisanu osnovicu uplatiti do 10-og tekućeg mjeseca za prethodni mjesec.

Obrazloženje

Ovim izmjenama se omogućava da se samostalnim poduzetnicima subvencionira ukupan iznos doprinosa obračunatih na propisane osnovice za obračun doprinosa određenih obveznika, a oni samostalni poduzetnici koji obračunavaju doprinose na više osnovice od propisanih osnovica za obračun doprinosa određenih obveznika dužni su razliku uplatiti na svoj teret.

Napominjemo primjer, da je osnovica za vlasnike radnji 922 KM, a zbirni doprinosi za uplatu iznose 382,63 KM na tu osnovicu, te je nelogično, ako je istima zabranjen rad uplatiti im 244 KM na ime doprinosa kako se predlaže zakonom a da razliku uplaćuju sami. Svima, a posebno onima kojima je zabranjen rad treba uplatiti pune doprinose.

Amandman VI

U članu 10. u stavu (1) riječ „upravni“ se briše.

U stavu (2) iza riječi „odnosima“ dodaje se tekst „izuzev privatnih pravnih odnosa“

Obrazloženje

Predlažemo da se u članu 10. stav (1) briše riječ „upravni“, a što smo već pojasnili u obrazloženju prvog amandmana zašto tražimo, jer ako se ova odredba odnosi na sve upravne postupke koji se provode u organima uprave, smatramo da bi se sa ovako usvojenim tekstom

onda onemogućilo provođenje svih upravnih postupaka, pa samim tim i postupaka za osnivanje i rad poslovnih subjekata, postupaka izdavanja odobrenja za građenje, postupaka iz oblasti matičnog ureda i svih drugih postupaka za koje smatramo da apsolutno nema potrebe da se prekidaju, i koji bi značajno otežali ekonomsku i socijalnu situaciju u našem društvu, a radi se o upravnim postupcima koji se mogu obavljati bez opasnosti po zdravlje i epidemiološku situaciju.

Također, predlažemo i korekciju teksta odredbe i u stavu (2) istog člana te da se iza riječi „prekid obračuna zatezних kamata na zakašnjela plaćanja u dužničko-povjerilačkim odnosima“, dodaju riječi “izuzev privatnih pravnih odnosa” iz razloga što smatramo da na ovaj način vršimo intervenciju u odnose privatnog sektora, gdje se isto može kasnije negativno odraziti na međusobna plaćanja između privrednih subjekata, te je tekst norme jasniji i precizniji.

Amandman VII

Član 12. (Odgoda primjene propisa) mijenja se i glasi:

Član 12.

(Odgoda primjene propisa)

- (1) U periodu dok traje stanje nesreće i 180 dana po prestanku nesreće, propisi doneseni na nivou Federacije, u dijelu odredbi kojima je uređeno namjensko korištenje sredstava, neće se primjenjivati.
- (2) Propise o prenamjeni sredstava iz stava (1) ovog člana donijet će nadležni organi Federacije, kantona, grada odnosno općine, kojim će se propisati namjena, uslovi i način korištenja tih sredstava.
- (3) Sredstva iz stava (2) ovog člana mogu se koristiti isključivo za namjene saniranja zdravstvenih i ekonomskih posljedica proglašenog stanja nesreće, izuzev u dijelu obaveza za koje postoje zaključeni ugovori a koje se finansiraju na teret namjenskih prihoda.”

Obrazloženje

Članom 12. Predloženog Zakona se između ostalog definiše odgoda primjene propisa donesenih na nivou F BiH, kojima je uređeno namjensko korištenje sredstava, i ta odgoda traje dok traje stanje nesreće i 180 dana po prestanku nesreće, te da će Vlada F BiH, vlade kantona, gradonačelnici i načelnici donijeti odluke o prenamjeni tih sredstava.

Propisana zakonska norma je nejasna i ne stvara pravni osnov nižim nivoima vlasti za donošenje propisa.

Odgodena je primjena propisa donesenih na nivou Federacije, kojima je uređeno namjensko korištenje sredstava, a nije navedeno jasno što se tiče odgode primjene tih propisa na nivou kantona i gradova/općina (dosta propisa na nivou kantona je u formi Zakona – što nije u nadležnosti vlada kantona, ili na nivou grada/općine u formi odluka gradskog/općinskog vijeća – što opet nije u nadležnosti gradonačelnika odnosno načelnika).

Kako je norma u ovom članu definisana, da se odgađa primjena tih propisa, stvara se dilema, da li tim propisima definisani obveznici plaćanja različitih obaveza (naknade, takse i sl.) trebaju ili ne trebaju obračunavati i plaćati obaveze po tim posebnim propisima u naznačenom periodu.

Također, nisu u ovom članu izuzete stvorene obaveze svih nivoa vlasti na teret ovih prihoda po posebnim propisima jer ima situacija da su zaključeni ugovori i u fazi su realizacije.

Zbog toga je ovim amandmanom predložena izmjena ovog člana radi jasnijeg definisanja norme.

Amandman VIII

U članu 13, iza stava (4) dodaje se novi stav (5) koji glasi:

(5) Na akt iz stava (4) ovog člana, Vlada Federacije je dužna pribaviti saglasnost Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine.

Obrazloženje

Kako se radi o značajnom dokumentu kojim će se definirati uvjeti raspolaganja za sredstvima Garancijskog fonda, smatramo da na takav dokument je neophodna saglasnost zakonodavne vlasti, pa je u ovom pravcu i predloženo da se nakon donošenja akta kojim se reguliraju način finansiranja, održavanje i upravljanje fondom, ograničenja i uslovi izdavanja garancija, te druge pojedinosti, na isti pribavi i saglasnost Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine.

NAPOMENA:

Zakon nema propisane kaznene odredbe za nepoštivanje odredbi ovog zakona.

Amandmane podnose:

Senad Alić

Ramo Isak

Rasim Pajić

